

GYOMA-ENDRŐD VIDÉKE

Szerkesztőség és kiadóhivatal ideiglenesen Kun Ferenc üzletében Gyoma, Piactér.

Előfizetés egy negyedévre 2 P, Amerikába 1 évre 3 dollár. Megjelenik szombtat reggel

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Oláh „diákok“.

Bocsánatot kérünk a világ valamennyi nemzetének diákjaitól, hogy azt a vad hordát, amely egy új tatárjárás módjára Erdélyt végigdulta és amely Szent László városában elvetemült vadállati-asszágroló tett tanuságot, a „diák“ kifejezéssel merjük titulálni. A diákok egy nép szellemi arisztokráciájának jelöltjei mindenütt a világban, az a fiatalság, amely érteimi és erkölcsi tulajdonságokban kiválni akar a tömegekből és vezére, irányítója akar lenni nemzetének. A diákokat mindenütt a szeretet, az anyai gondosság szokta fogadni. Nagyváradon azonban csak a naív lelkek vártak ilyen szeretettel Nagy Románia diákjait, a tapasztaltabbak, a helyzettel ismerősebbek menekültek előlük. S jól tették. Hiszen akik jöttek, nem diákok voltak, hanem vad horda, akiknek nyomát dúlás, fosztogatás és vérzőn jelezte. Még vendéglátójuk, aki egy-maga százötven leánytársuknak adott szállást, az is holtra verve maradt a csataterén, amelyet Nagyvárad utcáin rendeztek.

A tudósítások kiemelik, hogy azokat a borzalmas vad-

ságokat, amelyekből egész Európa megismerheti, kiket gazdagított fel a mi rovásunkra, nem erdélyi diákok hanem a régi királyság egyetemének tanulói követték el. Ez elismerése az erdélyi főiskolák diákjainak és kétség-telen dicsősége a magyar kulturának. Mert, hogy miért különböznek Erdély diákjai a régi román királyság diákjaitól, azt mindenki nagyon jól tudhatja. Felette áll kulturában, mert rézezes volt egy ezeréves nemzete nagyszerű kulturájának, mert őseik olyan szerencsések lehettek hogy beköltöztek egy olyan ország területére, olyan uralom alá, amely már a XII században is több kulturát több jogot, több szabadságot jelentett minden lakója számára, mint a minővel a régi Románia akár ma is rendelkezik.

A nagyvárdi vérfürdő, amelyet úgynevezett diákok rendeztek a nagyvárdiak rémületére, de saját hazájuk szegényére és vesztére minden propagandánál jobban ki fogja nyitni Európa szemét és szemképrázató fényessel fog bevilágítani a tudatlanság és a rossz akaratnak abba a feneketlen mélységbe, a melylyel a trianoni béke készült a Kárpátok medencéjének népei számára.

Minden részvétünk azoké az ártatlan áldozatoké, akik-

nek vére ott folyt el Nagyvárad, Kolozsvár köves utcáin nem felizgatott utcai söpredék forradalmi csöcselék szenvedélyének kitéréséi folytán, hanem Nagy Románia arany ifjúságának fűtykőseitől és vasbotjaitól. De az ő vérük

lesz mégis, ami tisztára fogja mosni a befekettített igazságot és megfogja hozni elnyomott testvéreik felszabadítását azoknak az uralma alól, akiknek jövő nemzedéke így készül Nagyrománia kormányzására.

A gyulai kir. törvényszék döntése lapunk ellen indított sajtóperben.

Megindul a mammut per a kaszinó kizárási határozata miatt.

Sokan nem felejték még el a botránnyos határozatot mellyel a gyomai Uri kaszinó Nádudvary Mihályt lapunk szerkesztőjét tagjai sorából kizárta. A közgyűlés ezen határozata fellebbezés folytán a belügyminisztériumba került, ahol most van döntés alatt.

Az ezzel kapcsolatban beígért sajtóperek közül csak a „Püski Antal“ féle cikk miatt indítottak sajtóper, míg a kántorválasztásra, a vörösen fölkelő napra vonatkozó cikkünk miatt még a mai napig sem indítottak sajtóper, nyilvánvalóan azért, mert a bizonyítás során könnyen igazolhattuk volna cikkünkben foglaltak valóságát.

A Püski Antal féle cikkre vonatkozó sajtóperben a gyulai kir. Törvényszék végzést hozott, melyben

Nádudvary Mihály ellen megszüntette az

eljárást

miután igazolást nyert, hogy a cikket nem ő írta és annak megírásában sem közvetve sem közvetlenül befolyást nem gyakorolt.

Hat hónapon keresztül hallgattunk ebben az ügyben, mert lelkiismeretünk nyugodt volt. Hat hónapig hallgattunk és vártuk a kir. törvényszék döntését. A törvényszék most döntött. Ez a döntés lesújtó azokra nézve akik félrevezették a gyomai Uri kaszinónak közgyűlésen megjelent tagjait **akik azt állították, hogy a cikkek írója Nádudvary Mihály**

A kir. törvényszék döntéséből kitűnik, hogy Nádudvary Mihály a cikk megírásában nem folyt bele és a **közgyűlés kizárási határozatának semmi alapja nincs.**

Tudomásunk szerint Nádudvary Mihály ezen végzés

Nagy karácsonyi vásár!

A t. vevőközönség szives tudomására hozom, hogy a mai naptól kezdve

 mélyen leszállított áron

karácsonyi vásárt rendezek, melyen a raktáramon levő összes maradékokat beszerzési áron alul adom. A többi áruimat, különösen a téleket, feltűnően olcsón árusítom. Vételkötelezettség nélkül mgtekinthető.

Tisztelettel

Becher Rezső.

birtokában haladéktalanul megteszi a feljelentést mindazon kaszinói tagok ellen akik a közgyűlésen a kizárási határozat mellett szavaztak

akikben, annyi lekilsmereti érzés sem volt, hogy döntésük előtt meggyőződtek volna a cikk szerzőjéről.

A feljelentés folytán 42 kaszinói tag ellen indul meg az eljárás.

A tárgyalás során rendkívül érdekes részletek kerül-

nek majd megvilágítás alá. Így többek között tudomásuk van arról, hogy a közgyűlésen többen

nem szavaztak a kizárást mellett

bár a kiadott jegyzőkönyvben mégis úgy szerepelnek mintha a kizárást mellett szavaztak volna.

Ez a per a 42 érdekelteivel az első mammut per Gyomán és kimenetelre, elé az egész község lakossága nagy érdeklődéssel tekint.

Előre a honfoglalás utján a második ezerre felé.

A gyomai Alsórézsi Olvasókör ünnepe Magyarország kormányzójának névjapja alkalmából.

Gyoma község hazafias közönsége, — mint minden évben — ezuttal is nagy lelkesedéssel és tiszteletteljes hódolattal ünnepelte meg Magyarország kormányzójának Horthy Miklósnak névnapját.

Hétfő délután fellobogózták a házakat és este Levente egyesület a főb utvonalakon lampionos menetet rendezett.

Kedden este az Alsórézsi Olvasókörben 160 téri tékes társasvacsorát rendeztek. — Az izlésesen feldiszipített teremben ott láttuk gyoma község intelligenciájának minden számottóvó tagját, gazdálkodó osztályunk jelentékeny részét. A vacsorán megjelent dr. Pálka Pál járási főszolgabíró, és dr. Uhrin László vármegyei aljegyző is.

Vacsora előtt a lelkes közönség a szózatot énekelte el, kifejezést adva terheltlen magyarságának és lángoló hazaszeretetének.

A megjelent közönséget Vince Andor a kör elnöke üdvözölte a következő beszédben:

Mélyen t. Hölgyeim és Uraim, tisztelt vendégek, kedves kaszinói tagtársak!

A legmélyebb tisztelet és a legnagyobb szeretet érzelmeivel szíven üdvözölöm önöket. Elsősorban a megjelent mélyen tisztelt vendégeket, köztük járásunk nagyrabecsült főszolgabíráját, vármegyei szeretett, kedves jegyzőjét, Gyoma és Endrőd közsé-

gek megjelent többi kiválóságait, kik megjelenésükkel önnepélyünk fényét emelni szívesek voltak. Szeretettel üdvözölöm továbbá kedves kaszinói tagtársaimat, abban a reményben, hogy ebben a kaszinóban ezután is az egyetértés fog uralkodni és így egymást megértve, megbecsülve, váltott munkával dolgozunk hazánk fel-támadásáért.

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! A mai ünnepség magaslatán állva, szemem visszatérint a közelimutba: arra az időre, amely a világháborút követte. Az a néhány esztendő a magyar nemzet pokla és az az idő volt, amikor a nemzet szédült fejjel mély, meredek szakadék szélén járt, csak a jó Isten őrizte, hogy bele ne bukott. Az a néhány esztendő letérőre volt a magyar hadi dicsőségnek, szépnék és nemesekek, áldozatkészégnek és odaadásnak. Az alatt a néhány esztendő alatt annyit vétkezett a magyar, hogy máskor, a multban századok alatt sem. Megcsufolt családai szentséget, felrúpot erkölcsöt, bemocsikolt hazát, eltaszított Istent. Rettenetes bűnök. melyekért hetediziglen szoktak bünhődni az utódok.

Ebben a kétségbe ejtő és reménytelen helyzetben legjobbjaink is csak sóhajtoztak, rémülődtek, kezeiket tördelték, imádkozták és átkozódtak: de tenni nem mertek. De volt alak mégis, aki tenni mert, aki öklének súlyos buzo-gányával asztalközépre csapva beledörögte a dárdó szivajába: Elég volt a csufságból, a gyálságból! távoztokt sáttán szelleme, most az Isten országba jön, volt valaki, aki visszaadta az emberekbe a hitet és a reményt, ki-mozdította a kezeket és lábakat a csüggedés és reménytelenség mozdulatlanságából, aki rendet parancsolt a zűrzavarba s megin-

dította a munkát a boldogulás utján. Ez a valaki, a legelső magyar ember, Magyarország kormányzója, vezér nagybányai Horthy Miklós volt.

Ő a mi szeretetünk és ragaszkodásunk központja, hitünk és reményeségünk szövetségének gyújtója, csüggedésünkben biztató mintakép, szebb jövőnk záloga, a magyar holnap hajnalhadása.

Hölgyeim és uraim!
A legelső magyar ember név-ünnepét üljük, lelkes, reményes hangulatban. E pillanatok nagy-szeretőségétől emelkedett lellem hőkerése Önökhoz, hogy velem együtt kiáltásuk:

Vitez nagybányai Horthy Miklós Öfelméltóságát, Magyarország kormányzóját, hazánk boldogságra a jó Isten sokáig őrtesse.

Gyönyörű szép gondolatokkal telt beszéde mély benyomást tett a megjelent közönségre.

Utána Harsányi Pál ref. esperes állott szólásra és a tőle megszokott ékes-zó-lással üdvözölte a közönséget.

Rövid szünet után dr. Uhrin László vmegyei jzótartotta meg az alatt kö-zött ünnepi beszédét:

Ha a nagy emberek életét vizsgáljuk, há vizsgálódásunk mérődjánjt mélyen beleeresztjük a nagy emberek lelkének mély-ségeibe és tekintetünket felre-pítjük merészen érzelmeik mag-gasságaiba, akkor valamiképpen az az érzésünk, ami mindannyi-szor elfojga az ember lelkét, va-lahányszor a természetet nézi.

Ha nézzük a zűg erdőt, a szálló felhőt, a virágos rétet, ha a hegy tetejéről lenézünk a völgybe és a völgyből feltekin-tünk a havas ormokra és így egy pillanatan átfojga lelkünk a mélysegeket és magasságokat és azután kezünkbe veszünk egy kicsi virágzalat s elnézzük annak csodálatos szerkezetét, szir-mainak bámulatos tervszerűség-gel történt elrendezését, csak egyetlen levélke finom erezeit, bájos formáit, vagy a pókháló finom szálait, amint harmatessep-pek gyöngyfűzérében csillognak a kelő nap fényében és mig így egyfelől szemünk előtt áll a részletekben a szinte már alig érzékelhető elfinomodás, másfe-lől a nagyvonaluság — az em-ber magába száll, leborul a ter-mészet nagysága előtt, annak szépségétől maga is megszépül, a zürke hétköznapok munká-jában, a mindennapi nyomasztó gondoktól önzővé, kérgessé, alacsonyrendűvé vált emberből, a tunya hűstömögéből és az ér-zékiség lángjától lobogó vérfo-

lyamból, kilép a magasabbrendű, a szellemi ember szárnyakra kél, lathagyja a földet, átsuhanja az egész világ mindenségét és ami fényes és csillogást csak talál útközben, azt mind összeszedi, ughogy mire visszatér a földre, megnevesül, gondolkodásának fénye ott ragyog a homlokán, megisztult érzelmeinek színes világa ott csillog a szemében, s e kettőnek t. i. a megnevesült gondolkodásnak és megisztult érzelmeinek, nászából születtek, a jó cselekedeteket, a másokért való küzdezt, mint tiszta búza szórja szét embertársai között áldásos két keze.

A nagy ember is olyan, mint a nagy természet. A nagy ember lelkében is megtaláljuk a mélysegeket és magasságokat, — a mélysegeket a gondolkodás-ban és a magasságokat az érzelmeben, a nagy emberek lelkében is felleljük az elfinomodást a kivitelben, és a nagyvonaluságot az elgondolásban. A nagy ember gondolkodása maga az igazság, érzelme maga a szépség és cselekedete maga a jó-ság. Ime a szellemi világ három ragyogó napja. Ezeketől a ragyogó napoktól két életre minden más erény, csirázik ki minden más szellemi erő.

De ha magunkévá tesszük azt az állítást, hogy a nagy emberben a természet őserjeje nyilatkozik meg, akkor azt is kell fogadnunk, hogy a nagy ember lelke vizsgálátának ugyanaz a hatása a vizsgálóra, amilyen hatást gyakorol reánk a természet szemlélete. A természet szemlé-lésének az a hatása, hogy általa megszépülünk, megjobbulunk, ihletet nyerünk, nagy, szent el-határozásokat kapunk. A nagy ember lelkének vizsgálásakor su-gárözönben, valamint az örök pormentes fény, az örök salak-talan tisztaság, az enyészetmentes, színes, eleven élet összforrásánál érzünk magunkat s mig bálnulva, kitárgult gyermekes-zemmel nézzük a csodát, szívünk ajtaja halkán kitarul, lelkünk bimbója kifésül és megtelik a a szívünk a lelkünk meggel, fényel és olthatatlan vágygal, szépségek, jobbnak, a csodálatos nagysághoz hasonlóknak lenni. A nagy ember életét és lelkét nem vizsgálhatjuk anélkül, hogy utánzására ne kényszerüljünk. Tehát az utánzás. Ugy vagyunk ezzel, mint a gyermek az apjával. A gyermeknek az első ide-álja, az első mintaképe az apja. Minden szava parancs és törvény, minden mozdulata szép, egész magatartása kifogástalan. Lesi tehát minden megmozdulását, utánozza őt. És ha meg is engedem azt, hogy az apa és a gyermek között legelsősorban a vér ugyanazonossága játsza ki a hasonló formákat, de viszont

azt is állítom, hogy nagy szerepe van a hasonlóságban annak a lelki tényezőnek is, amelyről az előbb említést tettem, t. i. az utánszának.

Nekünk magyaroknak is van ilyen nagyságunk, akinek az élete és lelke olyan, hogy azokat nem nézhetjük, nem vizsgálhatjuk anélkül, hogy magunk is meg ne nemesdjünk, jobbakká ne váljunk, a lelkünk le ne vesse kérges, iromba burkát, nem vizsgálhatjuk anélkül, hogy szent végye ne töltse el a szívünket, annak a nagyságnak nyomdokaiba lépni, őt utánozni. Vizsgáljuk tehát ezt az élelet, ezt a lelket. Mielőtt azonban ezt a vizsgálatot teljesíteném, szükséges tartom a megfelelő történelmi háttér megadni. Ennek a történelmi háttérnek a megfestéséhez két időszakra kívánok megrajzolni, csak egész röviden, nagy vonalakban.

Kezdem az egyiket és tolmatt aranyfestékbe mártom. Címnek felírom: Világháború. És így folytathatnám krónikás hangon: Mindenütt magyar, ahol hír és dicsőség terem, mindenütt magyar, ahol vér és pénz kell. Egy eszt ezentse szolgáltatában áll mindenki aki magyar, a határon kívül és a határon belül. A határon kívül a férfi, puskát és kardot szoritó és a határon belül az asszony, kocsihajtó és ekeszarvát tartó. Ime a magyar vitézség és a magyar munka dicsőségnyel övezetben. Igen a világháborúban a magyar katonaság csodáit, vérhullatását, életének feláldozását és a magyar vereségek munka fáradságát és lankadást nem ismerő teljesítése, megváltó véráztatás, de alázatos szívvel való végzése aranybetűkkel megírt lapjai a magyar történelemnek, mintha Isten-kéz írta volna. Hiszen ki tagadhatná, a világháborúban voltak nagy eldölések, volt vérfolyás és élelet vesztése, de az is bizonyos, hogy úgy képzeli rajongó lelkesedésünk, hogy az elesettek homlokán ott ragyogott a szent eszméért való önmaga feláldozás isteni örömeinek fénye. Ha a világháborúban a magyar nemzet szerepét nézem, akkor templomban érzem magamat, ahol ének és ima szárnyán, vérsíró úde ajkaink ott száll a lélek, a szent eszményiségek mennyei magasságai felé, ahol a mi szeretetünk, apánk, gyermekeink, testvéreink, jobáraitunk, tisztulbat emberből, féltészekké, legendás hőskökké, akikről emlékezni fognak, falu lánjai és legényei nótát dalolnak, valamig csak magyar él a földön.

E képek csodaképsége úgy, de úgy szoritják minden magyar ember lelkét és oly jól esik a lelkesedés újjonjok felkiáltásáival

könnyíteni a szoritó érzéseken: Magyar, te csoda-teremtény, Istennek legszebb gondolata, Isten mosolyából és könnyéből gyúrt szent anyag, akinek születésénél mosolygott az Isten, mert oly szép voltál és sirt, mert már akkor látta, hogy vértanúnak jöttél a világra. A világháborúban, felhőtlen, kék égen, depontón állt a magyar dicsőség napja, gazdagon szórta szét fénykéjét, fénnyét és ragyogását csodálta egy világot.

De egyszerre inogni, reszketni kezd a nap, s mintha hatalmas lőkés érte volna, szörnyű dördülések alukással bukkint lefele s ott, ahol az ég a földdel összeér, ahol a lapok és mocsarak világa kezdődik, az őszirózsás forradalom és a kommunizmus fejlődésének piszkos hullámain vérvörösen megáll. Sötétség, éjszaka és vérvörösen ragyogó nap az ég peremén. És ebben a sötétségben, ebben a kínosan hosszú, álomtalan éjszakában, vérvörösen fény mellett — mintha máglya tüze égne — tébolyult táncot jár a magyar. Örvöngve ropja a táncot, kuszált, zillalt hajjal, gyülölettel paraszas szemmel, kezében élesre fent, husban járt, vért ivott, két szorongatva. Járja a táncot, melyhez a bűn, a legalacsonyabb rendű személyek, az állati ösztönök diktálják a tempót és fékét tépett vér zúgó árja harsogja a vad muzsikát; járja a táncot, talán a haláltáncot... és az Isten sír és az örögdö kacsag.

Ha a világháborúban érzem, akkor templomban érzem magamat, ha az őszirózsás forradalom és a kommunizmus nézem, akkor pedig úgy érzem, hogy borbély, pipafüstső, búzós levegőjű korcsmában vagyok, ahol minden isteni és emberi törvény lábbaltaposásával örvöngve folyik a dárdó. Ej, most mulat a magyar eszeveszetten! Mi gondja a holnapra, mit neki az elmúlt ezer év minden keserves könnye és kiomlott vére, mit neki a másik ezerev felelősségteljes jövője, most mulat köbtyőgöcs fejjel és egymásután csapkodja a földhöz, a falhoz a nemzeti és erkölcsi eszmények és értékek szentelt helyeit és lábbal tapossa azt, amit mások tiszta kézzel érinteni is alig mert.

Az utóbb megrajzolt idők eseményei korommal megírt lapjai a magyar történelemnek, mintha örödgöcs karmolta volna oda. Még legjobbjaink is azt gondolták, hogy ez maga a vége.

De egyszerre a sötétségben sziporkázó fény robban a magyar égére. Egy férfi nő ki az emberek zúrvavaros tömegéből, egy férfi, kinek homlokán a hit fénye ragyog, szívében a szeretet lángja lobog, két karja mun-

kára feszülve, ajkán az alvó jókat ébresztő és a bűnösöket elriasztó dörög szóval.

Bámulva áll meg láttára a szédítő forgásban levő magyar világot, Öszlik a sötétség, apad a mocsár, szárad az ingóvány, sok piszkos patkányt úgy bomlott rendben menti életét — és megmozdul felfele a magyar dicsőség lefutott napja.

És a férfi, ez a fényember: Horthy Miklós Magyarország jelenlegi kormányzója volt. Megszervezi az ellenállást Szegeden, megindul honfoglalási útján Budapest felé és megkezdi a nemzettel a második érvét.

Előttünk a nagy műl Most azt vizsgáljuk, melyek azok a nagy erkölcsi értékek, melyek Horthy Miklós ennek a nagy munkának teljesítésére képesítették. Ha utána vizsgáljuk ezeket az értékeket, kettőt találunk közülük olyat, amelyeket legfontosabbnak és a mai időkben legjobban használhatónak tartok. E két erkölcsi érték a szeretet és a hit. A szeretet! minden emberi küzdés mozgatója a szeretet. Az ember csak azért tartja érdemesnek a küzdést, munkálkodást, verejtékezést, amit, vagy akit szeret. Ha a szeretet elszállna a földről vissza a mennybe, akkor megszűnne minden mozgás, minden létetés, minden eszeleves, akkor a passzív állapotába dermedne minden az emberi világban. Horthy szerette a fajtáját, elsősorban azért, mert közöle való, ő is magyar. Már pedig nem ember az, az ember nevet meg nem érdemli, aki a saját fajtáját nem szereti és pedig jobban, mint más fajtákat. De szerette fajtáját másodszorban azért, mert ismerte népe jellemét, ismerte a magyar ember lelkét, amely szed és nemes, egyenes, mint az Alföld síkjának deszkapadlóját és megbízható, erős, mint az alföldi akácfa. És szerette harmadsorban azért, mert ismerte múltját, amelyről meghatározta, egyrészt könnyekre fakasztóbbat, másrészt lelkesítőbbet, változtatásabbat és színesebbet egyetlen nemzet sem mondhat a magáénak. Ebből a nagy-nagy szeretetéből fakadt erős, megingathatatlan hit a nemzet jövőjében. Milyen meg volt gyűződve arról, hogy az a nemzet, melynek olyan nagy és nemes a lelke, amelynek olyan dicső a múltja, nem vesztel el nyomorulttan. A magyar nemzet királyi nemzet, ha egyszer pusztulnia kell, csak királyi módon vesztel el. Nem lehet olyan a halála, mint a szuette fáé, amely magától dől ki, sem olyan, mint az az emberé, aki miután már felörlötte minden élet energiáját, emiatt az élet csak nyög és teher már, önmaga röpít golyót a fejébe, hanem olyan, mint az

erdő leghatalmasabb tölgyéé, melynek elpusztítására két elem szörvetek össze: a villám és az orkán: a villám, amely letarolja a lomb koronáját, meghagozgatja derekát és az orkán, mely gyökereitőlpi té ki a földből, vagy mint azé a harcossé, aki a harc mezén száz elleneséggel áll harcban s a vülvő titáni harcát, de végre is a telerőtő elemnyomva, összerogy a száz seben keresztül száll el a lélek a testéből, s ott fekszik koltan, kezében véres szablyával, szívében elleneséggel golyójával. Igen, csak ilyen halált tudott ő elképzelni nemzetének. Tehát meg volt gyűződve, hogy a kommunizmus csak betegségye a nemzetnek, amelynek bizonyára nagy veresztés és általános elgyengülés lett a következménye, de halál nem lehet a vége, meg volt gyűződve, hogy el fog még jönni a magyarra a jobb kor, mely után buzgó imádság epedés százezek ajkán.

Horthy Miklós azonban nemcsak szeretett és hitt, hanem dolgozott. Megkezdte nagy nemzetépítő munkáját: összezedte a magyar erők szétzört kédvét, asztagba rakta és hozzáfogott a tiszta buza kicépeléséhez, a magyar öröknek, a magyar jövő szolgálatába állításának nagy munkájához.

Mélyen T. Hölgyeim és Uraim! lme egy nagy ember életének és lelkének — csak nagy vonalakban is — rajtra és feltárása.

Emberi élet és lélek, tehát nem bálvány, nem hideg márvány, hanem élő eleven lélek. közelitünk felé, hadd melegsítsen, hadd leköszítsen a sasok útjának megjárására, az ő hű utánszára. Az ő utánszára kéld a magyar szeretetben, a magyar hitben és a magyar munkában fejeződik ki.

Szeressük tehát egymást. Mi magyarok itt az európai nemzetek nagy családjának mostoha gyermekei, az elhagyott keletnek sokszor visszasíró árvi vaiknek. Minket itt a nekünk idegen európai nemzetek felhasználának vala:ányosor érdekük úgy kívánja, de szeretetből egyis sem segít rajtuk. Szeressük tehát árva magunkat és csonkaságunkban még inkább, mint valaha. Szeretettünknek új elemekkel kell gazdagodnia. Mert mi magyarok olyanok vagyunk, hogy ha sérelem és megbántás ér valaki részéről, akkor nincs az az Isten angyala, akinek a kedvéért le tudnánk mondani a megtorlásról, első haragunk lángját ráfújjuk teljes erővel a sértőre és csak akkor jön a számon-bánom, amikor barátság, jó viszony, békés együttműködés, minden pernye alakban ott hever a lábunk előtt, akkor kapunk eszbe, amikor má késő. Mi magyarok a késő megbánás gyermekei vagyunk.

birtokában haladéktalanul megteszi a feljelentést mindazon kaszinói tagok ellen akik a közgyűlésen a kizárási határozat mellett szavaztak

akikben, annyi lelkismereti érzés sem volt, hogy döntésük előtt meggyőződtek volna a cikk szerzőjéről.

A feljelentés folytán 42 kaszinói tag ellen indul meg az eljárás.

A tárgyalás során rendkívül érdekes részletek kerül-

nek majd megvilágítás alá. Így többek között tudomásuk van arról, hogy a közgyűlésben többen

nem szavaztak a kizárást mellett

bár a kiadott jezyokönyvben mégis úgy szerepelnek mintha a kizárást mellett szavaztak volna.

Ez a per a 42 érdekelteivel az első mammut per Gyomán és kimenetele, elé az egész község lakossága nagy érdeklődéssel tekint.

Előre a honfoglalás útján a második ezerév felé.

A gyoma Alsórézsi Olvasókör ünnepe Magyarország kormányzójának névjapja alkalmából.

Gyoma község hazafias közönsége, — mint minden évben — ezuttal is nagy lelkesedéssel és tiszteletteljes hódolattal ünnepelte meg Magyarország kormányzójának Horthy Miklósnak névnapját.

Hétfő délután fellobogózták a házakat és este Levente egyesület a főbb utvonalakon lámpiónos menetet rendezett.

Kedden este az Alsórézsi Olvasókörben 160 téri tékes társasvacsorát rendeztek. — Az izlésesen feldiszipített terebben ott láttuk gyoma község intelligenciájának minden számottóv tagját, gazdálkodó osztályunk jelentékeny részét. A vacsorán megjelent dr. Pálka Pál járási főszolgabíró és dr. Uhrin László vármegyei aljegyző is.

Vacsora előtt a lelkes közönség a szózatot énekelte el, kifejezést adva törhetetlen magyarságának és lángoló hazaszeretetének.

A megjelent közönséget Vince Andor a kör elnöke üdvözölte a következő beszédben:

Mélyen t. Hölgyeim és Uraim, tisztelt vendégek, kedves kaszinói tagtársak!

A legmélyebb tisztelet és a legnagyobb szeretet érzelmeivel szívenben üdvözölöm önöket. Elsősorban a megjelent mélyen tisztelt vendégeket, köztük járásunk nagybecsűlt főszolgabíráját, vármegyéink szeretelt, kedves jegyzőjét, Gyoma és Endrő közsé-

gek megjelent többi kiválóságait, kik megjelentésük ünnepélyünk fényét emelni szívesek voltak. Szeretettel üdvözölöm továbbá kedves kaszinói tagtársaimat, abban a reményben, hogy ebben a kaszinóban ezután is az egyelőrtés fog uralkodni és így egymást megértve, megbecsülve, váltott munkával dolgozunk hazánk fel-támadásáért.

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! A ma! ünnepség magaslatán állva, szemem visszatekint a közelmúlta: arra az időre, amely a világháborút követte. Az a néhány esztendő a magyar nemzet pokla és az az idő volt, amikor a nemzet szédült fejével, merede szakadék szélén járt, csak a jó Isten őrizte, hogy bele ne bukott. Az a néhány esztendő letörése volt a magyar hadi dicsőségnek, szépek és nesmesnek, áldozatkésznek és odaadásnak. Az alatt a néhány esztendő alatt annyit vékezett a magyar, hogy mások, a multban századok alatt sem. Megcsufolt családi dicsőséget, felrúpt er- kölcset, bemetskolt hazát, eltaszított Istent. Rettenetes bűnök. Melyekért hetediziglen szoktak bűnhődni az utódok.

Ebben a kétségbe ejtő és reménytelen helyzetben legjobbjaink is csak sóhajtoztak, rémildöztek, kezeiket tördelték, imádkoztak és átkozódtak: de tenni nem mertek. De volt valaki mégis, aki tenni mert, aki öklének súlyos buzo-gányával asztalközépre csapva beledörögte a dárídó zsvájába: Elég volt a csufaságból, a gyalá-zatból! ztározatok sátn szellemei, most az Isten országá jón, volt valaki, aki visszaadta az em-berekbe a hitet és a reményt, ki-mozdította a kezeket és lábakat a csüggedés és reménytelenség mo-zdulatlanságából, aki rendet pa-rancsolt a zűrzavarba s megin-

dította a munkát a boldogulás útján. Ez a valaki, a legelső ma-gyar ember, Magyarország kor-mányzója, vitéz nagybányai Horthy Miklós volt.

Ő a mi szeretetünk és ragasz-kodásunk központja, hitünk és reménységünk szövéténekének gyú-tatója, csüggedésünkben bizató mintakép, szebb jövőnk záloga, a magyar holnap hajnalhasadása.

Hölgyeim és uraim!

A legelső magyar ember név-ünnepeitőlük, lelkes, reményben hangulatban. E pillanatok nagy-szerűségétől emelkedett lelkem hőkerése Önökhoz, hogy velem együtt kiáltás:

Vitéz nagybányai Horthy Miklós Öfelméltóságát, Magyarország kormányzóját, hazánk boldogságra a jó Isten sokáig őrtesse.

Gyönyörű szép gondolatokkal telt beszéde mély benyomást tett a megjelent közönségre.

Utána Harsányi Pál ref. esperes állott szólásra és a töle megszokott ékeszólással üdvözölte a közönséget.

Rövid szünet után dr. Uhrin László vmegyei jz tartotta meg az alatt közölt ünnepi beszédét:

Ha a nagy emberek életét vizsgáljuk, há vizsgálódásunk mérőőnját minden beleeresztjük a nagy emberek lelkének mély-ségeibe és tekintetünk felre-pitjük merészen érzelmeik ma-gasságaiba, akkor valamiképpen az az érzésünk, ami mindannyi-szor elfojga az ember lelkét, va-lahányszor a természetet nézi.

Ha nézzük a zűg erdőt, a szálló felhőt, a virágos rétet, ha a hegy tetejéről lenézünk a völgybe és a völgyből feltekin-tünk a havas ormokra és így egy pillanattal átfogja lelkünk a mélysegeket és magasságokat és azután kezünkbe veszünk egy kicsi virágzatot s elnézzük annak csodálatos szerkezetét, szir-mának bámulatos tervszerűség-gel történt elrendezését, csak egyetlen levélke finom erezeit, bájos formát, vagy a prökható finom szalait, amint harmetsz-pepek gyöngyfűzérében csillognak a kelő nap fényében és mig így egyfelől szemünk előtt áll a részletekben a szinte már alig érzékelhető elfinomodás, máse-fél a nagyvonulásg — az em-ber magába száll, leborul a ter-mészet nagysága előtt, annak szépségétől maga is megszépül, a szürke hétköznapok munká-jában, a mindennapi nyomasztó gondoktól önzővé, kérgessé, alac-sonyrendűvé vált emberből, a tunya hústömegből és az érzé-kiség lángjától lobogó vérfo-

lyamból, kilép a magasabbrendű, a szellemi ember szárnyakra kél, lighthyga a földet, átuhanjga az egész világ mindenségét és ami fényes és csillogást csak talál útközben, azt mind őszeszedi, úgyhogy mire visszatér a földre, megnesmesült, gondolkodásának fénye ott ragyog a homlokán, megtisztult érzelmeinek színes világa ott csillog a szemében, s e kettőnek t. i. a megnesmesült gondolkodásnak és megtisztult érzelmeinek, nászából születtek, a jó cselekedeteket, a másokért való küzdést, mint tiszta búát szórja szét embertársai között áldások két keze.

A nagy ember is olyan, mint a nagy természet. A nagy ember lelkében is megtaláljuk a mélysegeket és magasságokat, — a mélysegeket a gondolkodásban és a magasságokat az érzelmeben, a nagy emberek lelkében is felleljük az elfinomodást a kivitelben, és a nagyvonulást az elgondolásban. A nagy ember gondolkodása maga az igazság, érzelme maga a szépség és cselekedete maga a jó-ség. lme a szellemi világ három ragyogó napja. Ezekből a ragyogó napoktól kél életre minden más erény, csirázik ki minden más szellemi erő.

De ha magunkév tesszük azt az állítást, hogy a nagy emberben a természet őseréje nyilatkozik meg, akkor azt is ell fogadunk, hogy a nagy ember lelke vizsgálátának ugyanaz a hatása a vizsgálóra, amilyen hatást gyakorol reánk a természet szemlélete. A természet szemlé-lésének az a hatása, hogy általa megszépülünk, megjobbulunk, ihletet nyerünk, nagy, szent el-határozásokat kapunk. A nagy ember lelkének vizsgálásakor su-gárözönben, valamint az örök portmentes fény, az örök salak-talan tisztaság, az enyészetmentes, színes, eleven élet ősför-rásánál éreztük magunkat s míg bálmulva, kitűgült gyermekek-mekkel nézzük a csodát, szivünk aijtja halkán kitarul, lelkünk bimbója kifésül és megtelik a szivünk a lelkünk meggel, fényel és olthatatlan vággyal, zszegnek, jobbnak, a csodálatos nagysághoz hasonlóknak lenni. A nagy emberek életét és lelkét nem vizsgálhatjuk anélkül, hogy utánzására ne kényszerüljünk. Tehát az utánzás. Ugy vagyunk ezzel, mint a gyermek az apjával. A gyermeknek az első ide-álja, az első mintaképe az apja. Minden szava parancs és törvény, minden mozdulata szép, egész magatartása kifogástalan. Lesi tehát minden megmozdulá-sát, utánozza őt. És ha meg is engedem azt, hogy az apa és a gyermek között legelsősorban a vér ugyanazonossága jatsza ki a hasonló formákat, de viszont

azt is állítom, hogy nagy szerepe van a hasonlóságban annak a lelki tényezőnek is, amelyről az előbb említést tettem, t. i. az utánszának.

Nekünk magyaroknak is van ilyen nagyságunk, akinek az élete és lelke olyan, hogy azokat nem nézhetjük, nem vizsgálhatjuk anélkül, hogy magunk is meg ne nemesedjünk, jobbakká ne váljunk, a lelkünk ne le vesse kérges, iromba burkát, nem vizsgálhatjuk anélkül, hogy szent vágy ne töltse el a szívünket, annak a nagyságnak nyomdokaiba lépni, őt utánozni. Vizsgáljuk tehát ezt az életet, ezt a lelket. Mielőtt azonban ezt a vizsgálatot teljesítenénk, szükséges tartom a megfelelő történelmi háttérrel megadni. Ennek a történelmi háttérnek a megfestéséhez két időszakra kívánok megrajzolni, csak egész röviden, nagy vonalakban.

Kezdem az egyiket a tollamat aranyfestékbe mártom. Címnek felírom: Világháború. És így folytathatnám krónikás hangon: Mindenütt magyar, ahol hír és dicsőség terem, mindenütt magyar, ahol vér és pénz kell. Egy esztendő szolgálatában áll mindenki aki magyar, a határon kívül és a határon belül. A határon kívül a férfi, puskát és kardot szoritó és a határon belül az asszony, kocsihajtó és ekeszarvát tartó. Ime a magyar vitézség és a magyar munka dicsőségét övezetnek. Igen a világháborúban a magyar katonák csodáttel, vérhullatása, életének feláldozása és a magyar nemzetes munkáért fáradságot és lelküket nem ismerő teljesítése, megváltó véráztatásával, de alázatos szívvel való végzése aranybetűkkel megírt lapjai a magyar történelemnek, mintha Isten-kéz írta volna. Hiszen ki tagadhatná, a világháborúban voltak nagy elődök, volt vérfolyás és életvesztés, de az is bizonyos, hogy egy képzeli rajongó lelkesedésünk, hogy az elesettek homlokán ott ragyogott a szent eszméért való önmaga feláldozás isteni örömeinek fénye. Ha a világháborúban a magyar nemzet szerepét nézem, akkor templomban érzem magamat, ahol ének és ima szárnyán, vérsíró úde ajkainól száll a lélek, a szent eszményiségek mennyei magasságai felé, ahol a mi szeretneink, apánk, gyermekeink, testvéreink, jobáraink, tisztulbat emberből, félistenekké, legendás hőökké, akikről emlékezni fognak, falu lánjai és legényei nótát dalolnak, valamik csak magyar él a földön.

E képek csodaképsége ugy, de úgy szoritják minden magyar ember leblét és oly jól esik a lelkesedés újjonók felkiáltásával

könnyíteni a szoritó érzéseken: Magyar, te csodateremtény, Istennek legszebb gondolata, Isten mosolyából és könnyéből gyúrt szent anyag, akinek születésénél mosolygott az Isten, mert oly szép voltál és sirt, mert már akkor látta, hogy vértanúnak jöttél a világra. A világháborúban, felhőtlen, kék égen, depontón állt a magyar dicsőség napja, gazdagon szortta szét fénykévéit, fényét és ragyogását csodálta egy világ.

De egyszerre inogni, reszketni kezd a nap, s mintha hatalmas lökés érte volna, szörnyű dördülésé alakukással bukk felé s ott, ahol az ég a földdel összeér, ahol a lapok és mocsarak világa kezdődik, az öszirózás forradalom és a kommunizmus fejlődésének piszkos hullámain vérvörösen megáll. Sötétség, éjszaka és vérvörösen ragyogó nap az ég peremén. És ebben a sötétségben, ebben a kínosan hosszú, álomtalan éjszakában, vérvörösen fényt mellet — mintha máglya tüze égne — tébolyult táncot jár a magyar. Örgönve ropja a táncot, kuszált, zillalt hajjal, gyülölettel paraszas szemmel, kezében élesre fent, husban jár, vért ivott, két szorongatva. Járta a táncot, melyhez a bűn, a legalacsonyabb rendű személyek, az állati ösztönök diktálják a tempót és fékét tépett vér zúgó árja harsogja a vad muzsikát; járja a táncot, talán a haláltáncot... és az Isten sír és az ördög kacag.

Ha a világháború nem, akkor templomban érzem magamat, ha az öszirózás forradalom és a kommunizmus nézem, akkor pedig úgy érzem, hogy borgöz, pipafüstös, büzös levegőjű korcsmában vagyok, ahol minden isteni és emberi törvény lábbaltapásával örgönve folyik a dáródó. Ej, most mulat a magyar eszeveszeten! Mi gondja a holnapra, mit neki az elmúlt ezer év minden keserves könnye és kiomlott vére, mit neki a másik ezernél felelősegteljes jövője, most mulat köbözös fejjel és egymásután csapkodja a földhöz, a falhoz a nemzeti és erkölcsi eszmények és értékek szentelt helyeit és lábbal tapossa azt, amint mások tisztá kézzel érinteni is alig mert.

Az utóbb megrajzolt idők eseményei korommal megírt lapjai a magyar történelemnek, mintha ördögkéz karmolta volna oda. Még legjobbjaink is azt gondolják, hogy ez maga a vég.

De egyszerre a sötétségben sziporkázó fény robban a magyar égére. Egy férfi nő ki az emberek zúrvavaros tömegéből, egy férfi, kinek homlokán a sít fény ragyog, szívében a szeretet lángja lobog, két karja mun-

kára feszülve, ajkán az alvó jókat ébresztő és a bűnösöket elriasztó dörgő szóval.

Bámulva áll meg láttára a szédítő forgásban levő magyar világ, Öszlik a sötétség, apad a mocsár, szárad az ingóvány, sok piszkos patkány nyé bomlott rendben menti életét — és megmozdul felfelé a magyar dicsőség lefutott napja.

Éz a férfi, ez a fényember: Horthy Miklós Magyarország jelenlegi kormányzója volt. Megszervezte az ellenállást Szegeden, megindul honfoglalási útján Budapest felé és megkezdte a nemzettel a második érzévet.

Előttünk a nagy műl Most azt vizsgáljuk, melyek azok a nagy erkölcsi értékek, melyek Horthy Miklósnak a nagy munkának teljesítésére képesítették. Ha utána vizsgáljuk ezeket az értékeket, kettőt találunk közülük olyat, amelyeket legfontosabbnak és a mai időkben legjobban használhatónak tartok. E két erkölcsi érték a szeretet és a hit. A szeretettel minden emberi küzdés mozgatója a szeretet. Az ember csak azért tartja érdemesnek a küzdést, munkálkodást, verekedést, amit, vagy akit szeret. Ha a szeretet elszállna a földről vissza a mennybe, akkor megszűnne minden mozgás, minden létketés, minden cselekvés, akkor a passzív állapotba de: medne minden az emberi világban. Horthy szerette a fajtáját, elsősorban azért, mert közöle való, ő is magyar. Már pedig nem ember az, az ember nevet meg nem érdemli, aki a saját fajtáját nem szereti és pedig jobban, mint más fajtákat. De szerette fajtáját másodsorban azért, mert ismerte népe jellemét, ismerte a magyar ember lelkét, amely szed és nemes, egyenes, mint az Alföld síkjának deszkapadóját és megbízható, erős, mint az alföld akácfa. És szerette harmadsorban azért, mert ismerte múltját, amelyről meghatározott, egyrészt könnyekre fakasztóbbat, másrészt lelkesítőbbet, változatosabbat és színesebbet egyetlen nemzet sem mondhat a magáénak. Ebből a nagy nagy szeretetből fakadt erős, megingathatatlan hite a nemzet jövőjében. Milyen meg volt gyűződéve arról, hogy az a nemzet, melynek olyan nagy és nemes a lelke, amelynek olyan dicső a múltja, nem vesztel el nyomorulttan. A magyar nemzet királyi nemzete, ha egyszer pusztulnia kell, csak királyi módon vesztel el. Nem lehet olyan a halála, mint a szuette fáé, amely magától dől ki, sem olyan, mint azé az emberé, aki miután már felörlötte minden élet energiáját, emiatt az élet csak nyög és teher már, önmaga röpít golyót a fejébe, hanem olyan, mint az

erdő leghatalmasabb tölgyéé, melynek elpusztítására két elem szövetkezik össze: a villám és az orkán: a villám, amely letarolja a lomb koronáját, meghasogatja derékát és az orkán, mely gyökerestől píti té ki a földből, vagy mint azé a harcossé, aki a harc mezején száz ellenességgel áll harcban s vívja titáni harcát, de végre is a tulerőtől nyeremva, összerogy s száz szem keresztül száll el a lélek a testéből s ott fekszik koltan, kezében véres szabállyal, szívében ellenesség golyójával. Igen, csak ilyen halált tudott ő elképzelni nemzetének. Tehát meg volt gyűződéve, hogy a kommunizmus csak betegsége a nemetnek, amelynek bizonyára nagy veszteség és általános elgyengülés lett a következménye, de halál nem lehet a vége, meg volt gyűződéve, hogy el fog még jönni a magyarra a jobb kor, mely után buzgó imádság epedez százezer ajkán.

Horthy Miklós azonban nemcsak szeretett és hitt, hanem dolgozott. Megkezdte nagy nemzetépítő munkáját: összezsede a magyar erők szétszórt kédvét, asztagba rakta és hozzáfogott a tiszta buza kicépeléséhez, a magyar erőket, a magyar jövő szolgálatába állításának nagy munkájához.

Milyen t. Hölgyeim és Uraim! Ime egy nagy ember életének és lelkének — csak nagy vonalakban is — rajtra és feltárása.

Emberi élet és lélek, tehát nem bálvány, nem hideg márvány, hanem élő eleven lélek. Közéltünk felé, hadd melegsítsen, hadd leköszítsen a sasok útjának megjárására, az ő hű utánszára. Az ő utánszára kédvét a magyar szeretetben, a magyar hitben és a magyar munkában fejeződik ki.

Szeressük tehát egymást. Mi magyarok itt az európai nemzetek nagy családjának mostoha gyermekei, az elhagyott keletnek sokszor visszaszórt árvái vagyunk. Minket itt a nekünk idegen európai nemzetek felhasználnak valahányszor érdekük úgy kívánja, de szeretetből egyis sem segít rajtuk. Szeressük tehát árva magunkat és csonkaságunkban még inkább, mint valaha. Szeretettünk új elemekkel kell gazdagodnia. Mert mi magyarok olyanok vagyunk, hogy ha sérelmek és megbántás ér valaki részéről, akkor nincs az az Isten angyala, akinek a kedvéért le tudnánk mondani a megtorlásról, első haragunk lángját ráfújjuk teljes erővel a sértésre és csak akkor jön a szánom-bánom, amikor barátság jó viszony, békes együttműködés, minden pernye alakban ott hiven a lábunk előtt, akkor kapunk észbe, amikor már késő. Mi magyarok a késő megbánás gyermekei vagyunk.

Tehát szeressük egymást megértően és megbocsátóan. És segítsen, mert annak a szeretetnek, amelynek csak szava van, olyan a hangja, mint a repedt fazékcé annak a szeretetnek azonban, amely tettekben nyilvánul meg, olyan a hangja, mint a puszták hangjái.

Higyjünk a nemzet jövőjében! Tudom én azt, hogy csakaságunk ónsúlyként nehezedik most minden magyar vállra, hogy a magyar helyzete az, ami a börtönbe zárt rabé, aki hiába döntgeti, nem tudja áttörni a falakat, pedig azokon túl várja az élet, a napsgár, a boldogság, olyan a helyzete, mint a tömlőbe zárt királyi vad, melynek cselőtt a végelethatalan afrikai sivatag volt hatalmas birodalma és mégis azt mondom, hogyha százszor kétségbejött volna a helyzet, ha szemünk, fülünk és minden érzékünk azt láttatná és hallatná velünk, hogy nincs már mit hinni, ha csakaságunk pokolának orozatára még rikitőbb betűkkel volna is felírva, hogy magyar itt hagyj fel minden reménnyel, még akkor is hinni és remélni kellene. Nekünk magyaroknak a hit megsejlesztőjainak, a hit fanatikussainak kell lenniük kell, hogy ez a hit kergesse hatalmasabb iramta a vérünk, megoldítsa hevesebb dobbanásra a szívünk, kapjon bele agyunk gépezetének szerkezetébe, hogy mozogjon, zugjon, zakatoljon bensőnkben minden és e különböző hangokból verje ki bennünk a hit a munka himnusát.

Munka. Munka nélkül a hit holt szint, meleget, életet a munka lehel bele. Munka nélkül olyan a hit, mint a harang nyelv nélkül, amely hiába himbálódik a haranglábban, hangot nem ad.

A magyarnak most élő-eleven, munkával lelkesített hitre van szüksége. Ennek a munkának pedig magyar munkának kell lenni. Mi a magyar munka? Az a munka, amelyet akkor szokott végezni az ember, amikor végzettségben van, az a munka, amely a legszigorúbb lelkiismeret itélőszéke előtt is biztos fölény és emelt fővel tud megállni, az a köz és magánéletben teljesített munka, amelynek végzése közben nincs pihenés, nincs megállás, nincs lankadás, amelynek csak egy jelszava van, hogy Előre az összes erők utolsó megfeszítése, a lerokadás és még azután is, a sok és nagy munka, a verejtékes, az alig kibírható, a vértanuk munkája: ez a magyar munka.

Nagy vezérünk utánzásának munkája mindent összegezve, tehát tehát ez: Töltsük meg a lelkünket a szeretet vallásosságával és építsük meg ott a hit templomát és a nagy nemzeti munka műhelyét.

Igyál
KATHREINER-féle
KNEIPP
malátakávé

Őserejű — pompás zamatu
kitűnő ital — számodra is.

Hölgyeim és Uraim! Én egy gondolom, hogy Horthy Miklós Magyarország kormányzója, a mai napon nagyon, de nagyon boldog lehet. Ha ugyanis viselkedett a multba, ott látja titáni munkáját és ha a jelenen legelteti a szemét, érzi, hogy a mai napon egy ország szíve ver felé. A multban a munka, a jelenben a jutalom. Ha azonban a jövőbe néz és látja, hogy mennyi még az elvégezni, az építeni való, anyai, hogy annak teljesítésére egyetlen ember ereje elégtelen, úgy képelem, hogy arca elkomorodik és elszomorodik. De ugyanakkor kitűnik a két keze, hívó, hogy-nagy seregeket gyűjtsen és azt mondja minden most élő magyarokhoz:

Nagy még az ut, amit be kell járni, sok az akadály, amelyet a magyar boldogulás útjából el kell hárítani, egy embernek az ereje pedig ehhez a munkához nem elég. Jöjjetek tehát magyar testvéreim és segítsetek. Segítsetek szeretni, segítsetek hinni és remélni, segítsetek dolgozni.

És mi nem segítünk?
Jó gyomaiak, kedves magyar testvéreim, ugye, Isten minket úgy segíljen, hogy segíteni fogunk.
Dr. Uhlrín László.

Mély elgondolású, gőnyörűen felépített hatalmas beszéde magával ragadta közönséget, mely oly ünnepélyben részesítette a szónokot, amilyent még nem láttak az olvasókör öreg falai.

A vacsora és az ünnepi beszédek után a jövedelki-fiatalság reggelig tartó táncfalat fejezte be az ünnepet.

Nem lenne teljes a beszámoló, ha nem emlékeznénk meg külön is az

Olvasókör agilis gondnokáról, aki fáradhatatlan munkálkodott azon, hogy a vendégek jól érezzék magukat és a vacsora rendezése kitűnően sikerüljön. Célját el is érte, a közönségnek érdemel. Külön ki kell emelnünk Kovácsné izetes toros káposztáját és kitűnően sikerült izetes pogácsáját, mely vetekeedett a legfinomabb cukrászsüteménnyel.

Kedvezményes
vetőmagvak
kiosztása.

A földmivélsügyi miniszterium a jövő tavaszi vetőmagok keretében 1000 q löheremagot, 2000 q lucernamagot és 1000 q homoki takarmánynövény-magot fog 30-40 százalékos kedvezmény mellett kiosztani.

Ebből a mennyiségből előre láthatólag 209 q löheremag, 3-400 q lucernamag, 200 q homoki takarmánynövény-mag kerül majd a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara területén kiosztásra. Erre való tekintettel a kamara már most felhívást intézett a kerületében működő gazdasági egyesületekhez, gazdakörökhöz és gazdaszövettségekhez, hogy legkésőbb december 15-ig jelentsék be vetőmagigényüket előjegyzéssel a kamaránál.

Az igénylés összeállításánál figyelembe vendő, hogy csak a 100 katasztrális holdnál kisebb birtokon gazdálkodók részesülhetnek a vetőmagkedvezményben.

Képviselőtestületi tagok választása
Endröden.

Endröd község képviselőtestületének tagjait jövő héten fogják újra választani.

A község képviselőtestülete a szavazás rendjét a következőképp állapította meg:

A község kül és belterületét 5 választó kerületre osztották, melyek mindegyike 4 rendes és 2 póttagot választ.

Az I. kerület szavazói az 1-344 házászámig, valamint a kuria és cigánytelepek, a községházán szavaznak.

II. kerület szavazói a 345-735 házászámig és az ugaron lakók, az iparterületben szavaznak.

III. kerület szavazói a 736-989 házászámig és a Páskumák, a katolikus körben szavaznak.

IV. kerület szavazói 990-1168 házászámig és a tanyaiaik, a katolikus polgári társulalban szavaznak.

V. kerület szavazói 1169-1342 házászámig és a Körösön túliai a népszövetségi körben szavaznak.

„Hazudik
a muzsikaszó“
Gyomán.

A Gyomai Sport Egylet műkedvelő gárdája kellemes meglepetést készít el a karácsonyi ünnepekre.

A hosszú ideig csendben dolgozó, tanuló műkedvelő gárda Hazudik a muzsikaszó című operettet hozza színre. Betanítás nehézs és fáradságos munkáját Molnár Gyula főrendező végezte nagy hozzájárulással. A jelek után itélve az előadás valóban karácsonyi meglepetés lesz Gyoma község közönségének.

Államsegélyt kapnak a nem állam elemi iskolai tanítók és ovónők. A hivatalos lap vasárnapi száma a kultuszminiszter rendeletét közli, mely szerint az illetménykiegészítő államsegélyben részesülő nem áll. el. isk. tanítóknak és ovónőknek helyi javadalmát nov. 1-től visszamenőleg államsegéllyel egészíti ki, így a fizetés annyit lesz, mint az ugyanolyan szolgálati idővel bíró állami tanterők.

Mi a legcélszerűbb karácsonyi ajándék? A mai nehéz gazdasági viszonyok között a karácsonyi ajándék megválasztásánál nagyon kell ügyelni, hogy az praktikus és céljának megfelelő legyen, a praktikus ajándékok között természetesen legcélszerűbb a ruhaanyag, melynek beszerzése különben is a legnagyobb gondosságot és figyelmet kívánja. Ennél fontosabb az a kérdés, hogy hol szerezzük be a legjobb kelmeiket a legolcsóbb árak mellett. Könnyen megoldottuk a kérdést azzal, ha közsegünk és környéke nagybecsült közönség felkeresi a világszerte ismert SEMLER cégét (Budapest IV. Bécsi-u. 7.) melynek folyamlatban lévő karácsonyi occassió eladása alkalmat nyújt a legjobb békebeli minőségű kelmeik rendkívül mérsékelt árunk való beszerzésére. A cég maradekosztályain rendelkezésre állanak a rendkívül nagy forgalom folytán felhalmozódott legkiválóbb minőségű angol szövetek minden méretű maradekai, melyekből való vétel az alkalmi vásárlás minden előnyét kimeríti. A vásárló vidéki közönség soronkívül figyelmes kiszolgálásban részesül.

Fővárosba utazó olvasóinknak pártalan kedvezményt nyújt a Keleti-pályaudvarral szemben levő, elsőrangú PARK SZALLODA amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedményt ad a legutóbbi előfizetési nyugta felmutatása ellenében. Egyben felhívjuk a PARK szállodának lapunk más helyén olvasható hirdetésére szives figyelmét.

Idéges embereknel és lelki betegeseknel az enyhe, természetes „Ferencz József” keserűviz jó emésztést, tisztá fejet és nyugodt alvást teremt. Világhírű ideggyógyosok véleménye alapján a **Ferencz József** víz használata az agy és a gerincvelő súlyos megbetegedéseinel is kiválóan ajánlható. Kapható gyógyszerüzletekben, drogeriákban és fűszerüzletekben.

Szerkesztésért és kiadásért felelős Nádudvari Mihály.

Nyomatott Baltha János könyvnyomdájában, Mezöberény

Az emberek országában.

Irta: Jenöyav Jenö.

A „Donau” osztrák-magyar hadihajó, miután több hetet töltött az ausztráliai kontinens pártalanul szép kikötővárosaiban, felszedeve horgonyt az S Salomon-szigetek felé vitorlázott. Az ausztráliai szigetengernek ez a rendezes hajózási vonalon messze kivültele csoportja közvetlenül az Egyenlítő alatt fekszik és veszedelmesen tropikus éghajlata, nagyterjedelmű mocsarak okozta mérgek, betegségeket terjesztő levegője miatt európai embertől csak ritkán látogatott. Ezek a szigetek azok, ahol ősi természetességében él az emberhust evő vadember, akinek képviselőtében meg a fűgefalevél is ismeretlen valami. Ijljal, lándzsákkal és mérgezett hegyi nyilakkal, vadra leve járják a barnabőrű szigetlakók az őserdők rejtelyeit.

Nyolcnapai hajózás után a „Donau” a szigetcsoporthoz legkönynyebben megközelíthető Ugi nevű szigetek egyik rejtett festői öblében vetett horgonyt. A vadak, amikor a karszu nagy fehér hajót közeledni látták, éktelen ordításba törtek ki és fegyverekkel felszerelt a partokra gyülekeztek és fenyegető mozdulatokkal kísért csatakiáltásokkal fogadtak bennünket. Egy vaktöltés leaddott ágyúlövedék azonban elég volt ahhoz, hogy az összesereglett szigetlakók kunyhóikba koltódjanak, ahonnan később — látva, hogy nem jelentünk meg támadó szándékkal — lassankint ismét előszállgózáltak.

Nemsokkal ezután egy kánoe — egy darab fatörzsből faragott csónak — közeledett hajónk felé, benne egy benszüllöttől kísért kísértemű, szurtos ruhájú fehérbőrű emberrel. Miután a kánoe, a hajó külső oldalán leeresztett lépcsőjén kikötött, a fehérbőrű emberke, mely hajlongások közt bemutatkozott a hajóparancsnoknak. Ennek megtörténése után felvilágosítást kért arra nézve, hogy elenszélges szándékkal jöttek-e a szigetekre? Mikor ez iránt megnyugtató választ kapott, a szurtos ruhájából előkötött fehér kendővel jelt adott a parton egybesereglett benszüllötteknek, mire a vadak elszéledtek.

A beszélgetés során elmondta, hogy angol alattvaló, már néhány évized előtt származott ide az ausztráliai kontinensről és benszüllött nőtt feleségül. Miután a pénz fogalma itt ismeretlen. ő kizövetette a cserforgalmat a benszüllöttek és fehérek között.

Evégből évente egy-kétszer vitorláshajó keresi fel a kontinensről a szigeteket, megrakva tarka tevégyönyökkel és kezdetleges

vasszerszámokkal, melyekért másósranyort, pálmajalot és állatbőröket adnak cserébe a szigetlakók. Lőfegyvert, lőport és gyufát ellenben nemzelkötö egyezmény értelmében tilos van a benszüllöttek közé bevinni. Egyben elmondta, hogy kb. egy évvel ez előtt egy tudományos kutatásokat végző német expedíció jár a szigeteket. A németek érozások viselkedése azonban felháztitotta több falu lakosságát, amely miután nyugtellen kintzások közt felkötött az expedíció tagjait — felháztit azokat. Néhány hónappal ezután egy német hadihajóval büntető expedíció jelent meg, amely százával vezette ki a megszárlásban résztvevő benszüllötteket. Innen a vadak ellenséges viselkedése, s ezért óvatosságot ajánlott az esetre, ha a legénység a partra száll.

Miután a kis angol eltávozott hajónkról és a szigetlakóknak békés szándékukat hirdítvte, másnap a benszüllött törzsfőnökök, nagy kísérettel, cifrán faragott nagy kánoékban a hajónk felé érkeztek, hogy a parancsnoknál tisztelegjenek. A tarka tolatúzt feljedisében megjelent törzsfőnökök a hajó parancsnokát kezükben pálmajalot, tórdreborulva üdvözölték, mire engedélyt kaptak a hajó megtekintésére. Hogy pedig exotikus vendégeink különösen „jó” éreztek magukat, kedves meglepetést tartogattunk nekik.

Már estére hajlott az idő, amikor — szokás szerint — a napi munkában elfáradt legénység és tisztikar szórakoztatására a hajózenekar a fedélzetten körbeállva elhelyezkedett. Mikor a vadak a sohasem látott vaktitón fényes rézfúvós hangszereket és a nagydobot megpillantottak, óvatosan a zenekar köré sereglettek. Csak jobva-félve mertek közeledni, míg semjive a hangszerek rendelkezéséről. A félelemmel vegyes kíváncsiságtól felcsigázott képelelők báványisteneknek vélté a rézfúvókat és a merészenek áhítatal borultak térére a hangszermustrumok előtt. A kacagátólan komikus jelenet tótpontjára azonban csak ezután következett. Amikor ugyanis a zenészek hangszereiket játszásra készen a kezükbe vették és erőteljes fortissimóval egy rendkívül zajosan kezdődő zeneszámot intónáltak, a vadak halálra rémülve, éktelen ordításal elmenekültek, annyi idővel sem véve maguknak, hogy a hajó leeresztett oldalfélsőjén távozzanak, hanem a magas párkányzaon át bekamódra a vízbe ugráltak és kétségbeesett erőfeszítéssel, uszva ügyeztek partot érni. Eggetvőrohata kísérte a menekülőket, akik ettől fogva már nem tisztelték meg hajónkat látogatásukkal.

A következő napok egyikén a hajó legénysége és tisztikara — ismereteiket gyarapítandó — a

partra szállt. Parancs szerint a benszüllöttekkel minden öszfészdes kerülendő volt, csak érosen felfegyverezve, csapatokban és lehetőleg a partok mentén való tartózkodás volt megengedve.

A vadaknak az erdőrengésekben szétszórta álló karabélyok szeszétakölt és pálmalevelekkel fedett kunyhói közt barangolva feltűnt, hogy egy nagyobb kunyhó előtt számos emberi koponya volt póznákra tűzve. Taglejtésekkel magyarázta nekem egy benszüllött, hogy itt székelt a falu főnöke. A levágtott ember fejek a hatalom jelvénye és esetről-esetre azt választják meg a falu főnökének, aki a legtöbb, sajtakézzel levágtott ellenség koponyáinak birtokosa.

Kissé jobblebb halotva az őserdőbe, fiatal leányt int hivatogatólag a kunyhója felé. Nem tértem ki a meghívás elől. „Emberévó kölgyem” szokatlan kézművelatokkal a közeli kunyhóba invitált és a földön szét szórta heverő pálmalevelekre mutatva, helyet kínált meg. Udvariasan eleget tettem az értelmetlen nyelvi felszólításnak és fokozódó kíváncsisággal várva a bizalmas együttlétnek további fejleményére... Leheveredtem. Ezután a kannából kisasszony némi türelmet kérve, kirossant a kunyhóból. Magamra maradván, csábítóan szállásának szemléltésébe merültem. A faháncsból font üres falak és a sarokban szerteheverő pár misztikus alakú fatárgy nem sok látnivalót nyújtott.

Elmélázva heverésztem így a földön, elgondolkozva azon, hogy hogyha most történetesen váratlan botpotpanna a barnabőrű medínave valamelyik falubeli udvarlója, tekintve, hogy a vadak emberöltő számszámára a „bumcarong” nak a kezelésében semmi jártasságom nincs, a párbajközéneket melyik paragrafus szerint intéznék el egymás lovagias ügyét.

A helyzet ugyan is ahogy mondan szokás — eléggé kényes volt. Gondolatomba jelmélyedve, hirtelen közelgő lépések és beszélgetés zaja rezzenett fel. Vendéglátó hölgyem tért vissza ugyanis a másik benszüllött leány társaságában, kezükben egy nagy növény hánrcsra fúzott fickádozó halat cipelték. Imárr, hogy ketten voltak az emberek szőpnebeliek, a helyzet reám nézve „kritikus” vált és türelmetlen kíváncsisággal vártam a történendőket. Annyit azonban máris megértettem, hogy itt ezuttal nem ember-, hanem halstüres készülnek az én tiszteletemre.

Miután emberévó csábítódom két furcsa alakú száraz fának egy-máshoz dörzsölésével tűzet szított, társnéje a halat tisztítatlan és felbotlatlalt, mindenesfőle a sarokban álló nyársra tűzte. A föl-

Reuma, köszvény, csusz

Irács és minden meghűlésekből eredő ízületi fájdalmak esetén legjobb a

REPARATOR

Amennyiben ízületi megbetegedésekben minden patikában kapható. Ára 1 pengő 60 fillér.

A REPARATOR nem úgy hat, mint a belsőleg használt gyógyszerek. Hatása csupán a beteg testrészeire összpontosul. Nem teszi ki felesleges izgalomnak a test egészséges részeit, szívet, gyomrot, idegrendszert.

Ha a beteg testrészt egy kevés Reparatorral beboroztatjuk, a fájdalom azonnal megenyhül és a jobbulást közvetlenül érezzük.

A Reparator ritka növényi anyagokból készül, melyekbe a meleg földrészek forró napsugara csodálatos erőket halmozott fel.

A Reparator csaknem minden esetben bevált. Orvosok és községek 40 év óta ismeri és használja.

Főiskolai Krieger Gy. gyógyszerár
Budapest VIII.

Képviselőtestületi választások Gyomán.

A gyomai járásban régóta sürgetett képviselőtestületi választásokat a járási főszolgabíró elrendelte és azok Gyomán dec. 22-én, Endrődön dec. 23-án lesznek megtartva.

A választásokra Gyoma község területét V. szavazókörzetre osztották, melyek mindegyike 4 rendes és 2 póttagot választ.

A gyomai szavazókörzetek beosztása a következő:

I. körzet választói a Felsőrézi olvasókörben szavaznak, elnök Varga Kálmán.

II. körzet választói az Ipartestületben szavaznak, elnök Komáromi Lajos.

III. körzet választói a Némethvárosi Olvasó körben szavaznak, elnök Feiler Ernő.

IV. körzet választói a Budai féle elemi iskolában szavaznak, elnök Kiss Endre.

Az V. körzet szavazói a községhez a tanácstermében szavaznak, elnök Pétermann József.

A törvény értelmében alakitandó igazoló választmányba Gyomán Vincze Andor és Harsányi Pál, Endrődön dr. Kovács Péter és Csernus Mihály lettek kijelölve.

A gyomai új képviselőtestület megalakulása december 27-én, míg Endrődön 28-án fog megtörténni.

A tisztújítás Gyomán 29-én, Endrődön 30-án fog megtörténni, mely napokon délelőtt 9 órakor az új képviselőtestület a jelöléseket fogja megjelteni, míg a választás délelőtt 10 órakor történik meg a község lakossága által.

Gyomán az I. körzetben az 1—500 házszám alatti, a II. körzetben az 501—1000-ig,

a III. szavazókörben az 1001—1500-ig, a IV. körzetben az 1501—2050-ig, V. körzetben 1051—2513 házszám alatt lakók szavaznak.

A szavazás titkosan, szavazó cédulával történik, melyekre külön a rendes és külön a póttagok nevei felirandók.

Szavazati joggal azok birnak, akik az 1922. évi országgyűlési választók névjegyzékében fel voltak véve, míg a nők meghatalmazott utján szavazhatnak.

Az iparos ifjak műkedvelő előadása.

A gyomai iparos és kereskedő ifjak önképző köre a Holler szállóban 26—27-én táncol egybekötött zárkórú előadást rendez, mikor is színré kerül „Pillangó főhadnagy” operett. Rendező Molnár Gyuláné színművész. Kezdeté este 8 órakor.

A Korona mozgó műsora.

Dec. 18-án a „Kétszívű ember” 6 felvonásos drámat vetíti a Korona mozgó Endrődön. A gyermekekért rajongó apa drámája ez a film, amelyben a könnyelmű férj mármár mindent otthagy, azonban gyermekének hívó szavára visszatér a családi tűzhelyhez. Azonkívül „Grand Hotel Muçsa” 6 felvonásos komédia, főszereplő Charlie Chaplin.

H I R E K

Szabadság. Uhrin István községi mérnök 4 heti szabadságot kapott a járás főszolgabírójától.

Lemondás. Kner Izidor a Gyoma község kertbizottságának agilis tagja állásáról lemondott.

Uj országos vásár. A kereskedelmiügyi miniszter értesítette a szegedi kereskedelmi és iparkamarát, hogy Bekés község részére az eddigi három országos vásáron kívüli negyedik országos vásár tartására adott engedélyt. Az új országos állat és kirakó vásárokat minden év november 25-ét megelőző pénteken és szombaton, mennyiben november 25 szombatra esik, úgy ezen a napon és az előtte való pénteken tartják meg.

A darálás a képzéséhez kötött iparok közé tartozik. A kereskedelmiügyi miniszter egyöntetű gyakorlat céljából 110983 927. sz. rendeletével kimondotta, hogy az elemi erő felhasználásával végzett darálás a molnár ipar körébe tartozó tevékenységnek tekintendő. A jövőben darálásra iparigazolványt csak azok nyerhetnek akik molnárpari szakképzettséggel bírnak. A nem elemi erővel végzett darálás szabad iparnak tekintendő amelyre képzés és igazolása nélkül is lehet iparigazolványt kapni.

Megkezdték a harmadik árterzi kut furását Endrődön. Endrőd község képviselő testülete már régebben áthátározta, hogy a meglevő 2 árterzi és 1 Norton kuthoz még 3 árterzi kutat furat. Az új kutak közül egyike Uhrin Mihály háza előtt a másik a piacért környékén és a harmadik Széchenyi uton levő iskola környékén lesz elhelyezve. A munkálatokkal Hrabovszky Adam békei kuforú mester lett megbízva ki az első kut furrásához már hozzá is fogott.

Javitani kell a Fegyverneki utat. Seprenyi Lajos és társai kérvényt intéztek Gyoma község előjáróságához, melyben a Fegyverneki utat kijavítását kérik. Kérésük bizonyára orvosolva lesz, mert a Fegyverneki ut egyike Gyoma község legrosszabb utjainak.

Vásár. A szarvasi vásár dec. 16, 17 és 18-án lesz megtartva. Endrőd község átvéste a falgalmiádot kezelését. Egy régi kívánságot teljesít Endrőd község előjárósága mikor elhatározta, hogy a forgalmi adót házi kezelésébe veszi.

Szabadságolták a legifjabb leventéket. Az 1913—14—15 évben született leventéket a téli hónapokra 1926 március 5-ig szabadságolták.

Öngyilkosság. Kucsera András gyomai asztalos Gyár uccai lakos a lakásán felakasztotta magát és mire rákántak már meghalt. Tetelének oka ismeretlen.

Tájékoztató a karácsony előtt Budapesten tartózkodó, olvasóinknak, hogy miként lehet a budapesti tartózkodás költségeit megtakarítani. Elsőrendű alkalmat nyújt erre a világszerte ismert Semler cég most folyamatosan levő karácsonyi occasíós eladás, amely a legkiválóbb minőségű férfi és női angol szövettűnőphlegességek kerülnek minőségükhez viszonyítottan legmérsékeltebb alkalmi áron eladásra. Ezen occasióra a londoni Semler cég hatalmas költségmenty kúldött 2 kiváló szövettűből, melynek mindenneműt maradvékai a Semler cég Bécsi utca 73. sz. alatti maradvékostályán kerülnek eladásra és kiváló finom minőségűknél nem különböznek a karácsonyi occasíós vagy mintegy gerinctépezik. Nagybóvétel alkalmával oly öszegző a megtakarítás, hogy az üzadási és tartózkodási költségek bőven megtérülnek. Ismétellen figyelemben ajánljuk városunkban és környékén lakó szeretett olvasóinknak a Semler cég karácsonyi occasíóját azzal, hogy a cég súlyt helyes arra, hogy a Pesten kiszámított idővel rendelkező községese soronkívüli pontos kiszolgálásban részesüljön.

Elvesztett autókerek. Egy Ford autó sofőrije jelentette Gyoma község előjáróságánál, hogy kórostarcsáról Gyoma felé jövet a hátul tartálnakak felszerelt autókereket elvesztette. Az idők változást mutatja ez az egyszerű bejelentés is és most már az elvesztett kocsiszegek és ostorok gyűjteményébe bekerült az autókerek is.

Jégvermet épít a gyomai tej szövetkezet. A Gyoma és Vjádé tejszövetkezet vezetősége kérvényt intézett Gyoma község előjáróságához, melyben a jégvermet felállítására kérték engedélyt. A Jégverem Díszegő Dánján hentes házlaölt kerülne megépítésre,

Vencák Vince megegyezett a hitelezőivel.

A gyulai kir. törvényszék jóváhagyta a kényszerjegyzését.

Nagy meglepetést kellett Endrődön az elmúlt évben Vencák Vincze fizetékép-telenségére.

Az egykor nagyvagyonú Vencák fizetési kötelezettségének nem tudott eleget tenni és ezért a gyulai kir. törvényszéktől a kényszerjegyzés megindítását kérte. A törvényszék a kényszerjegyzési eljárást meg is indította és vagyonfelügyelőnek dr. Hoczmann István endrődi ügyvédet nevezte ki. A lefolytatott eljárás során Ven-

cák 60 százalékos ajánlatot tett a hitelezőknek, még pedig úgy, hogy 40-et az egyezség jóváhagásától számított 8 hónapon belül, míg a fennmaradó 20 százalékot további 10 hónapon belül fizeti meg hitelezőinek. Ezen részletek fizetésére kezességét Vencák Vincéné és Vencák Gergely vállalták el. A hitelezők ezen ajánlatot elfogadták és a kényszerjegyzését a törvényszék is jóváhagyta.

Köszönet a cserkészfilm előadás támogatónak. Ezúton mond háls köszönetet az 557 sz. cserkészcsapat parancsnoksága Fábián Béla moztuladónos urnak, aki megérő hazafisággal, készséggel bocsátotta rendelkezésre a mozi-termet és felszerelését és szinpadját. Háls köszönetet a Parancsnokság a Gyomai Sport elnökségének is, a szinpadti függönyök díjtalan kölcsönzéséért továbbá Csúvárszky Mihály urnak, aki a film fáradtárgos leszállítását vállalta.

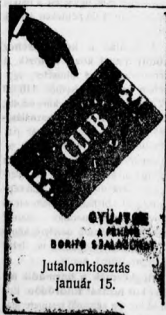
Megalakul a leánycserkészcsapat Gyomán. A gyomai áll. polg. leányiskolában most folyik a szervezése a leánycserkészcsapatnak. A csapat parancsnoka Pétermann Józsefné tanárnő lesz, aki nagy ambícióval és lelkesedéssel buzgólkodik a szervezés munkájában. Hallomás szerint átkerült megnyerni az újonnan át-helyezett Maksay Rózsa tanárnőt is, leánycserkészítési munká vállalására. Szép jövőt, íbátor kitar-tást és sok sikert kívánunk a jó munkához.

Az ital, mely állandóan üdít és sohasem fászszt, volt és marad a tea, csak sok esetben nem lesz kellő gondtal elkészítve. Nem hideg edényből, hanem teljesen forró vízzel kell a tealeveleket érinteni, hogy a jó ízhez szükséges részeket elvonjuk. A függőszűrővel ellátott „Komp-letta” teáskannával a TeeKanne Co. Dresden A. I. egy olyan rejlőnt egyttal találóedényt alkotott, mely a tea teljes és helyes készitési módját hivatva van fokozni. Ezen teakanna, valamint kellekji megszerzhetők, egy bizonyos mennyiségű teáskanna védjegyű teáscsomagok külső burkolatai, vagy a kannsért 3 Mk. a csésze, cukortartó, vagy tejskanocsáért 1—1 Mk. letébe helyezése ellenében, mely össze-gek később a TeeKanne Co. Dresden A. I. által a megfelelő külső burkolatok beszoállításá-ssa alkalmasul visszatérítetnek.

Fényképek visszavétele. A népgondn. hivatal által beszedett fényképek visszakerültek és azok Gyoma község íródában át-vehetik.

Apaállat vizsgálat eredménye. A november hó 23-án megtartott ményvizsgálaton tenyésztésre alkalmasnak, Gál Imre, zs. Timár András, Vékony Lajos és Katona András lovai találták.

Fővárosba utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyújt a Keleti-pályaudvarral szemben levő, elsőrangú PARK SZALLODA amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árából pedig 10 százalék engedményt ad a leg-utóbbi előfizetési nyugeta felmutatása ellenében. Egyben felhívjuk a PARK szállodának ípünk más helyén olvasható hirdetésre szives figyeimét.

Lapunk, a Gyoma-Endrőd Vidéke állandóan olvasható a PARK SZALLODA kávéházban Budapest VIII. Baross-tér 10.

Községi képviselőjelöltek nótája.

Szeretnék a községházán
Képviselő lenni,
Legalább egy megbizatást
A zsebbe tenni,
Odaadnám a főjegyző
Tulajdon kezébe,
Azután a választó
Mehet a fenébe!

Beh szeretnék a nagyterem
Fényes padorában,
Mint Putnoki elaludni
A vihar zajában,
Szavazásra felébrednek
És nem volnék álmos,
Mindre csak úgy lennék, mint
Fejbőlönt János.

Beh szeretnék, beh szeretnék
Képviselő lenni,
Minden egyes választónak
Eleget is tenni,
De csak akkor, hogyha haszon
Nekem lenne tőle,
Vásik fogam a haszonra,
Ügys jöleőre.

Beh szeretnék kinn a pusztán
Képviselő lenni,
A fazékból a húst mindig
Legelőször enni,
S ha kezembe megbizatást,
Hatalmat adnának, —
Hej azután nem bánám, ha
Felakasztanának!

Községi képviselőválasztók nótája.

Szegény vagyok, mint a koldús,
Se pénzem, se kincsem,
Mert egy rongyos szavazatnál
Máskégyebem sincsen.
Szinarnyóbol van a szivem,
Gyémántkő a lelkem,
Hej de mégis szegény vagyok,
Megvert a sors engem.

Szegény vagyok, szegényebb, mint
A templom egere,
Mert a szegény szavazónak
Szükség a kenyere;
Rozsda marja árva sorsom,
Penész az életem,
Hej de mennyi barna gondot.
S fekete bút ettem.

Kikönyököl a szegénység
Nálam az ablakon,
Hej te cudar, szükös világ,
Véled együtt lakom,
Mégis olyan vígan élek,
S nem gondolok másra,
Mint arra az eljövendő
Zsíros szavazásra.

Gazdag leszek, mint Dárius,
Temérdek lesz kincsem,
Bár egy rongyos szavazatnál
Máskégyebem sincsen,
Eladom, hogy ez se legyen,
Mint a kalmár drágán, —
Majd megveszi Kertész Sándor
Fenn a községházán.

Vigh Lajos.

Még kapható Kátó József krónikáskönyve

Ön a bűnös, ha rádiókészüleke nem működik jól; miért nem használja a

Telefunken RE 134-es és RE 074-es lámpákat? Kapható minden jobb szaküzletben.

Alultrott ezzel kijelentem, hogy a Frankfurti biztosítástól a tűzkáratom kifizette Megyeri Imre Kertész-u. 384.

Ifj. Szilágyi Lajos italmérol helyisége eladó, Orosházi-ut 1603.

Megyeri István ácsmeister egy ügyes tanult felvezet Petöfi-u. 799.

Bartolf Mihály közművesmester értesíti a t. közönséget, hogy cserépkályhák javítását, átrakását, vagy újonnan felépítését vállalom és pontosan készítem, valamint takaréktűzhelyek építését is vállalom. Gyoma 1069 sz.

1—3. Szövetkezeti tagokhoz felhívás. A Fogyasztási Szövetkezet igazgatósága a mai napon tartott gyűlésen elhatározta, hogy a nagygyűlés után részvényenként mindazoknak, akik az üzletben vásárolták részvényüket 50 deka sőt és 25 deka cukrot kihasznál. Ennélfogva felkérem az összes tagok, hogy a vásárlási könyvecskéjüket minél előbb adják át Platz József üzletvezetőnek.

Endrődön a temetkezési cikkeket legolcsóbban árulja Szabó Elek asztalos.

Butorok. Tele, sima és tömör hálók, ebédliők, festett butorok, dió, eper és bükkfa kihúzott ebédliő asztalok, konyhabutorok, vaságyak és virágállványok, modern bükkfa és hajlított székek állandóan raktáron vannak Vataj Gábor motorerőre berendezett ipartelepén Gyomán, Kossuth-u. 737. Ugyanott építésszaktal munkák jutányos áron megrendelhetők.

Mielőtt

tűzelő anyagát

besszerezni, fáradjon el

Lévay Lajos

Horthy Miklós-uti üzletében, ahol mindenkor a legolcsóbb napirban vehet úgy kicsinyben, mint nagyban épületalól a osztályú száraz bükk hasáb, fűrészt és hasogatott állapotban, továbbá bükk léchulladék és a fekete kályhaszenet. — Fuvartételt azonnal házhoz szállítok.

Bizalmas dokumentumok
a magyar vates életéből

HATVANY LAJOS
emlékezése:

Ady a kortársak közt

Ady és Hatvany Lajos levelezése

Ára 6 pengő. Genius-kiadás.
Kapható minden könyvesboltban.

A MAGY. KIR. ÁLLAMSORSJÁTEK

huzása feltétlenül
DECEMBER HÓ 30-ÁN
12.000 középszn nyereményt sorsolnak k.
A nyeremények számát és összegét
lényegesen felemelték!

FŐNYEREMÉNY
30.000 pengő

azután 10.000 P, 5000 P, 2000 P, 1000 P.
stb. melyek mind

középsznben fizetettnek ki.

A sorsjegyek ára:

Egy darab 2 P 5 darab 10 P
Fél sorsjegy 1 pengő

A nyeresi esély természetesen annál nagyobb, minél több sorsjeggyel veszünk részt a játéokban. Kapható minden dohánytüzsdében, bank és sorsjétkütblen, postahivatalokban.

Postai rendeléseket a pénz előzetes beküldése után azonnal teljesít a Szekesfővárosi m. kir. Pénzügyigazgatóság, Budapest, V., Szalay-u. 10.

Két fertály örökös nyilas, két fertály előhalom eladó. Cs. Szabó László Bástya-u. 42 sz. alatt.

Ehrmann Adolf egy-két kocsi hereszénát keres megvételre.

Mit hozhat az ujesztendő. Két pengőért 30.000 pengőt az államsorsjáték 0-cszentel huzásán. Összesen 12.000 nyeremény van. Egész sorsjegy 2, fél sorsjegy 1 pengő. Próbálja meg mindenki a szerencsét.

Karácsonyi ajándék

lapunk olvasói részére

Számonkénti vásárlók részére lapunk kiadóhivatala csaknem ajándék áron,

1:20 P-ért

adja dr. Kató József:

Krónikás könyvét

4 pengő boltiár helyett. A díszes kiállítású könyv dr. Kató József népszerű krónikát tartalmazza. Akik a krónikás könyvet ezen kedvezményes áron megakarják vásárolni, azok 5 drb. szelvény és 1:20 pengő kifizetése ellenében Kún Ferenc piactéri üzletében átvehetik a könyvet.

UTALVÁNY

A GYOMA ENDRÖD VIDÉKE
olvasói részére.

Ezen szelvény felmutatója

1.20 Pengőért kapja

dr. Kató József Krónikás könyvét.

Ezen szelvény Platz József üzletében is beváltható.

Uj élelmiszer üzlet

Gyomán Gróf Tisza István uton (Schwartz terménykereskedő helyén) állandóan kapható fagymentes burgonya, krumpli, káposzta, alma

és más élelmiszerek a legolcsóbb napi áron. A közönség pártfogását kéri

HATVANI ANTAL
élelmiszerkereskedő.

Kovács Kálmán

az O. F. B. 42017—1927. számú engedélyje alapján

ingatlanforgalmi irodát

nyitott 277 szám alatt a Wagner cég mellett, a Vasut-uccán, ahol a földék adásvétele, kivételése és a mezőgazdasági szántó és céplégtanítás adásvétele és követeltése. — Teljes felvilágosítást kérésre adnak az irodában.
Kéri a n. é. közönség szíves pártfogását.

Chevrolet eredeti gyári 1 és fél tonna (1638 kg.)

hordképességű, továbbá 2 tonnás

nagykerületű

gyorsteherautomobilok

valamint gyönyörű kivitelű

luxus személyautók

azonnal szállíthatók.

ICZKOVI TS GÉPÁRUHÁZ
Tótkomlos, Békéscsaba, Orosháza.
Főter, Andrásy-ut 48. Szentsei-ut
Telefon: Tótkomlos 14, Békéscsaba 278,
Orosháza 198.

Képes könyvek,
ifjusági iratok,

játékszerek

nagy választékban állandóan
kaphatók

Kun Ferenc

piactéri üzletében.

Karácsony, újév!

Ne mulassza el kirakataimat megtekinteni. Férfi és női divatcikkek, legjobb minőségű cipők a legolcsóbb árban. Gyukits kalapok egyedüli elárúsító helye. Mindentéle fűszerárú.

Legkedvezőbb bevásárlási forrás!
gyermekjátékokban.

Glück Ármin.

Karácsonyi vásár

Ezen oldalon közöljük azon gyomai cégek kirdetéseit, kiknél karácsonyi áruk előnyös áron szerezhetők be

Ingyen

éppen nem, de olcsón kaphat

ajándék

célokra alkalmas díszmű és használati tárgyakat. Az ajándékozott részére legnagyobb értékkel bír, ha olyan ajándékban részesül, melynek

naponta

hasznát veheti. Ezért vegyünk

ajándék

célokra üveg-, porcelán-, zománcédenyárt vagy egyéb háztartási tárgyat

Ehrmann Adolf

üzletében, Gyomán.

Gyönyörű villanycsillárok raktáron vannak, melyek gyári árbán árusítatnak és ábrás árjegyzék alapján gyárból is megrendelhetők.

Min-ténemű **fűszer, csemege, festék és rövidáruk** a legjutányosabban kaphatók. Lakodalmakra **edényölcsözés** kedvező feltételek mellett. Saját gyártású szóda víz házhoz szállíthatik.

Újévkor díszes naptár-ajándék!

Karácsonyi és újévi ajándékok

legolcsóbban és legnagyobb választékban

Végh Béla

könyv- és papírkereskedésében szerezhetők be.

Ifjúsági iratok, képes és mesekönyvek,

zsoltárok, imakönyvek, levelezőlapalbumok, írószerkezetek, festékkészletek, társasjátékok, hangszerek és hangszerszállítók nagy választékban.

Pompás

gyermekjátékok

őrési választékban.

Karácsonyfadíszek rendkívül olcsó árban.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Végh Béla

könyv- és papírkereskedő.

Feltűnést keltő

karácsonyi és újévi leszállított áruk:

Saját érdekében kérem minden t. vevőm, győződjön meg minden vételkibletelzetséggel nélkül. A teljes raktáron lévő árut mélyen le-szállított árakban lesznek t. vevőim rendelkezésére bocsátva.

Égész éven át felgyülemelt maradékok minden elfogadható árban lesznek árusítva.

Mészáros Mihály

SINGER

varrógépek lerakata Gyoma Baross-utca 488 sz.

Rég bevált jó minőségben kedvező fizetési feltételek. Díjtalan oktatás az összes színes munkára is. Vételkényszer nélkül tekintse meg mintakészítményeinket.

Varrógépek nézi és az összes ipari célokra.

Singer Co.
Varrógép Rt.

Kerületi képviselő:
NAGY ANTAL GYOMA
Baross-utca 488. sz. a.

Az már közismert, hogy jót olcsón

lakodalmakra, névnapokra, dísznövelésre, karácsonyra és újévre legelőnyösebben

Katona Gyulánál vásárolhat

Fűszer-, csemege-, vegyes-, bőr és italkereskedése Gyoma, Horthy Miklós-ut 1140. Kiemelkedő

cikkeim: rizs, kávé, tea, karácsonyi csokoládé, szaloncukorkák, mindenféle csemege

és déligyümölcs. **Játékaruk, karácsonyfadíszek.** Finom tearum, barack,

szilva, konyak és likőrök, finom csemege borok, valamint kitűnő

asztali siller bor.

Karácsonykor: „Pillangó főhadnagy“

az Iparos és Kereskedő Ifjak rendezésében a „Holler-szálló“-ban.